

Detská práca v sektore kakaa

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. marca 2012 o detskej práci v odvetví výroby kakaa (2011/2957(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 3, 6 a 21 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na články 206 a 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na Dohovor medzinárodnej organizácie práce (MOP) č. 182 o zákaze a okamžitých opatreniach na odstránenie najhorších foriem detskej práce, Dohovor MOP č. 138 o minimálnom veku na prijatie do zamestnania a Dohovor OSN o právach dieťaťa,
 - so zreteľom na uzavretie Medzinárodnej dohody o kakau 2010, najmä na jej články 42 a 43,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o obchodovaní s deťmi a o vykorisťovaní detí v rozvojových krajinách,
 - pripomínajúc svoje uznesenia z 25. novembra 2010 o ľudských právach a sociálnych a environmentálnych normách v medzinárodných obchodných dohodách¹ a o sociálnej zodpovednosti podnikov v medzinárodných obchodných dohodách,²
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže podľa odhadov MOP na svete pracuje viac ako 215 miliónov detí v činnostiach, ktoré by sa mali zrušiť; keďže je 152 miliónov z nich mladších ako 15 rokov a 115 miliónov vykonáva nebezpečnú činnosť;
- B. keďže na účely tohto uznesenia sa detská práca chápe podľa definície v Dohovore MOP č. 138 o minimálnom veku na prijatie do zamestnania a v Dohovore č. 182 o zákaze a okamžitých opatreniach na odstránenie najhorších foriem detskej práce;
- C. keďže Parlament musí udeliť súhlas s uzavretím Medzinárodnej dohody o kakau z roku 2010; keďže zúčastnené strany vyjadrili vážne znepokojenie nad využívaním detskej práce pri pestovaní a zbere kakaových bôbov;
- D. keďže 70 % celosvetovej produkcie kakaa sa vypestuje v západnej Afrike a približne 7,5 milióna ľudí pracuje v oblasti produkcie kakaa v tomto regióne, a to takmer výlučne v rámci malých rodinných podnikov, pričom na území západnej Afriky sa nachádza 1,5 až 2 milióny rodinných fariem; keďže pestovanie kakaa je počas päťmesačného obdobia zberu veľmi náročné na prácu a výrobcovia čelia silnému tlaku zo strany aktérov na vnútroštátnom a medzinárodnom trhu na udržanie čo najnižších pracovných nákladov;

¹ Prijaté texty, P7_TA(2010)0434.

² Prijaté texty, P7_TA(2010)0446.

keďže v sezónnej špičke sa do práce zapájajú všetci členovia rodiny vrátane detí; keďže detská práca predstavuje neprijateľné riziká;

- E. keďže podľa MOP by sa nemala všetka práca, ktorú vykonávajú deti, považovať za detskú prácu, ktorá sa musí odstrániť, a keďže je potrebné jednoznačne rozlišovať medzi týmito dvoma formami; keďže zapojenie detí alebo dospievajúcich do práce, ktorá negatívne neovplyvňuje ich zdravie a rozvoj osobnosti a ani sa neprelína s ich školskými povinnosťami, sa všeobecne považuje za dobrú vec, pokiaľ ich takéto úlohy neohrozujú a nebránia im v školskej dochádzke;
- F. keďže štúdie z Ghany a Pobrežia Slonoviny poukazujú na to, že deti pracujúce na kakaovníkových farmách sú vystavené viacerým nebezpečenstvám; keďže navyše niektoré deti sa do tejto oblasti dostali zrejme ako obeť obchodovania s ľuďmi z iných regiónov krajiny či zo susedných krajín; keďže je potrebné vykonať ďalší výskum prípadov detskej práce a obchodovania s deťmi v regióne, keďže neexistujú žiadne overené údaje;
- G. keďže využívanie najhorších foriem detskej práce v pestovaní a zbere kakaových bôbov je neprípustné;
- H. keďže za posledné roky programy a iniciatívy zamerané na potlačovanie najhorších foriem detskej práce na kakaovníkových farmách v západnej Afrike zaznamenali výrazný pokrok, avšak stále je ešte potrebné vykonať veľké množstvo práce z dôvodu veľkého rozsahu tohto sektora; keďže obnovené konflikty v tomto regióne, najmä na Pobreží Slonoviny opäť zhoršili situáciu detí;
- I. keďže chudoba a nedostatok alternatív na zabezpečenie živobytia, čiastočný alebo úplný nedostatok mimoškolských príležitostí pre mladých ľudí, strnulé štruktúry na miestnej úrovni a prevládajúce postoje, nedostatok primeranej právnej ochrany práv detí a neschopnosť zaviesť povinné verejné vzdelávanie pre všetky deti bez ohľadu na ich pohlavie, nehovoriac o korupcii a zlej správe vecí verejných, predstavujú spoločensko-hospodárske a politické faktory, ktoré môžu prispieť k opakovanému zneužívaniu detí v niektorých častiach sveta;
- J. pripomína sa primárna zodpovednosť vlád všetkých dotknutých štátov súvisiaca s tým, že sa v plnej miere implementuje Dohovor OSN o právach dieťaťa, Dohovor MOP č. 138 o minimálnom veku na prijatie do zamestnania a Dohovor MOP č. 182 o najhorších formách detskej práce;
- K. pripomínajúc stratégiu EÚ o sociálnej zodpovednosti podnikov (2011 – 2014), iniciatívu OSN nazvanú Global Compact, najmä jej zásadu 5 o zrušení detskej práce a Harkinov-Engelov protokol, ktorý poskytuje užitočný rámec pre sociálnu zodpovednosť podnikov v odvetví výroby kakaá;
- 1. naliehavo vyzýva štáty, ktoré ešte neratifikovali Dohovor OSN o právach dieťaťa alebo dohovory MOP č. 138 a č. 182, aby tieto dohovory urýchlene ratifikovali a presadzovali; okrem toho zastáva názor, že štáty by mali zavádzať všetky vhodné politiky na zvýšenie povedomia o zneužívaní detí na trhu práce o potrebe dodržiavania existujúcich národných a medzinárodných predpisov;
- 2. dôrazne odsudzuje využívanie detskej práce na kakaovníkových plantážach;

3. vyzýva všetky zúčastnené strany zapojené do pestovania a spracovania kakaových bôbov a ich odvodených výrobkov, konkrétne vlády, svetový priemysel, výrobcov kaka, organizácie práce, mimovládne organizácie a spotrebiteľov, aby si zodpovedne plnili povinnosti v boji proti všetkým formám nútenej práce detí a obchodovania s deťmi, navzájom si vymieňali skúsenosti a spolupracovali pri tvorbe udržateľného dodávateľského reťazca produkcie kaka bez detskej práce;
4. zastáva názor, že len holistický a koordinovaný rámec, ktorý sa bude zaoberať prvotnými príčinami detskej práce a ktorý budú v dlhodobom meradle presadzovať vlády, priemysel, obchodníci, výrobcovia a občianska spoločnosť, môže priniesť podstatné zmeny;
5. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila politickú súdržnosť vo všetkých svojich iniciatívach súvisiacich najmä s obchodom, rozvojom (najmä v súvislosti s prístupom detí k vzdelávaniu), ľudskými právami, verejným obstarávaním a sociálnou zodpovednosťou podnikov a aby podporovala výmenu najlepších postupov medzi rôznymi ekonomickými odvetviami, v ktorých sa vyskytuje detská práca;
6. naliehavo žiada Komisiu, aby zaručila, že všetky obchodné dohody budú obsahovať efektívne ustanovenia zamerané na znižovanie chudoby a podporu dôstojnej práce a bezpečných pracovných podmienok a že budú zahŕňať právne záväzné doložky o medzinárodne uznaných ľudských právach, sociálnych a ekologických normách a presadzovaní týchto noriem spolu s opatreniami, ktoré majú byť uplatnené v prípade porušenia predpisov;
7. pripomína, že všeobecný systém preferencií EÚ, hlavný nástroj jej obchodnej politiky na podporu základných pracovných noriem, sa práve prehodnocuje, a že obchodné preferencie udelené krajinám prijímajúcim pomoc na základe tohto systému im môžu byť odňaté v prípade závažného a systematického porušovania predpisov stanovených vo viacerých základných dohovoroch MOP, okrem iného v dohovoroch č. 138 a č. 182;
8. pripomína, že Parlament dňa 15. decembra 2011 rozhodol, že neudelí súhlas s protokolom o textilnej výrobe k Dohode o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Uzbekistanom z dôvodu obáv v súvislosti s využívaním nútenej detskej práce na bavlníkových plantážach v Uzbekistane a odporučil EÚ, aby preskúmala možnosť dočasného pozastavenia výhod pre Uzbekistan zo všeobecného systému preferencií, ak orgány MOP skonštatujú, že Uzbekistan vážnym a systematickým spôsobom porušil svoje povinnosti¹;
9. víta iniciatívy viacerých zúčastnených strán, do ktorých sú zapojené vlády, priemysel, výrobcovia a občianska spoločnosť, ktorých cieľom je odstránenie detskej práce, zlepšenie života detí aj dospelých na kakaovníkových farmách a ktoré zaručujú zodpovedné pestovanie kaka, ako je nedávna regionálna iniciatíva OECD, sekretariátu Klubu Sahelu a západnej Afriky (SWAC) a medzinárodná iniciatíva v oblasti kaka zameraná na presadzovanie najlepších postupov v boji proti najhorším formám detskej práce na kakaových farmách v západnej Afrike; poukazuje na to, že na zabezpečenie skutočného pokroku týchto iniciatív budú potrebné primerané následné opatrenia; pobáda vlády, aby vo väčšej miere podporovali siete spravodlivého obchodu v odvetví výroby kaka a vidiecke družstvá a umožnili im dodávať ich produkty priamo na vnútroštátny a medzinárodný trh, aby sa tak vyhli sprostredkovateľom a dosiahli spravodlivé ceny; vyzýva Komisiu, aby tieto opatrenia podporila;

¹ Prijaté texty, P7_TA(2011)0586.

10. podporuje ciele protokolu o pestovaní a spracovaní kakaových bôbov a ich odvodených výrobkov spôsobom, ktorý je v súlade s dohovorom MOP č. 182 o zákaze najhorších foriem detskej práce a okamžitých krokoch na ich odstránenie (známy ako Harkinov-Engelov protokol) a požaduje jeho plné presadzovanie;
11. pripomína, že CEN (Európsky výbor pre normalizáciu) nedávno rozhodol, že zriadi novú projektovú komisiu s cieľom vytvorenia dvojdielnej európskej normy o vysledovateľnom a udržateľnom kakau; vyzýva Komisiu, aby zvažila a v prípade potreby predložila legislatívny návrh týkajúci sa účinného mechanizmu sledovateľnosti tovaru, ktorý je výsledkom nútenej detskej práce; vyzýva partnerov Medzinárodnej dohody o kakau, aby podporili vylepšenia v oblasti dodávateľského reťazca a tiež lepšiu organizáciu farmárov na zabezpečenie sledovateľnosti dodávateľského reťazca v sektore kakaa;
12. vyzýva partnerov Medzinárodnej dohody o kakau, aby preskúmali možnosť zavedenia schválených kontrol vykonávaných treťou stranou v oblasti sledovateľnosti dodávateľského reťazca v oblasti kakaa;
13. vyzýva Komisiu, MOP – Medzinárodný program na odstránenie detskej práce a ostatných partnerov, aby sa aj naďalej usilovali o lepšie pochopenie spletnosti hospodárskych, sociálnych a kultúrnych faktorov v poľnohospodárskych spoločnostiach;
14. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, UNICEF-u, spolupredsedom Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ, Africkej únii a Medzinárodnej organizácii práce (MOP).